

Vysoké učení technické v Brně

Fakulta architektury

Poříčí 273/5, 63900 Brno 39

Zadání diplomové práce

Číslo diplomové práce: FA-DIP0008/2015 Akademický rok: **2015/16**
Ústav: Ústav navrhování
Student(ka): **Bc. Andrea Gorejová**
Studijní program: Architektura a urbanismus (N3501)
Studijní obor: Architektura (3501T002)
Vedoucí diplomové práce: **prof. Ing. arch. Helena Zemánková, CSc.**
Konzultanti diplomové práce:

Název diplomové práce:

Konverze uvolněných historických objektů zámku, Žďár nad Sázavou

Zadání diplomové práce:

V zámku ve Žďáru nad Sázavou je zachován komplex uvolněných historických budov, zařízení a zeleně, z období kdy zde působil řád cisterciánských mnichů. Ti se soustředili na duchovní a hospodářské povznesení regionu.

Majitelé zámku po jeho restituci naplňují stejné poslání. Cílem diplomové práce je nalézt nové využití jedné z uvolněných budov a původních sádek pro chov ryb, pro zvýšení a zatraktivnění návštěvnosti místa.

Studentka zaměří svoji diplomovou práci na konverzi historického objektu na hotel, na který bude navazovat návrh nového objektu wellness centra s novým využitím sádek

Řešení rozšíří funkční nabídku obohacující návštěvníka zámku a zvýší turistickou atraktivitu.

Rozsah grafických prací:

1. Situace zámku v kontextu místa
2. Situace zámku s vyznačením komplexu řešených objektů a zařízení
3. Návrh funkční proměny historického objektu v měř. 1:200 (půdorysy, řezy, pohledy)
4. Návrh nového objektu wellness centra a nového využití sádek (půdorysy, řezy, pohledy)
5. Text filosofie řešení
6. Průvodní zpráva
7. Vizualizace architektonického návrhu
8. Model

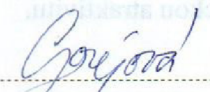
Seznam odborné literatury:

Patrimoine Industriel, Emmanuel de Roux, edition SCALA, 2000
Archologia Industriale la Stagione del Recupro, Daniela Mazzott. IUAV- Dipartimento di Urbanistica
Del rstauro quattordici case. Gabriella e Massimo Carmassi, Electa 2000
Aditions d' Achitecture, Editionde Pavillon de l' Arsenal
New tred in renovation, Carles Brato, edition structure
Tvořit ve vytvořeném , Helena Zemánková, Vutium2003
www.industriální stopy.cz

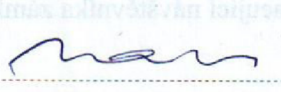
Termín zadání diplomové práce: 22. 2. 2016

Termín odevzdání diplomové práce: 16.5.2016

Diplomová práce se odevzdává v rozsahu stanoveném vedoucím práce; současně se odevzdává 1 výstavní panel formátu B1 a diplomová práce v elektronické podobě.

Bc. Andrea Gorejová
Student(ka)

prof. Ing. arch. Helena Zemánková, CSc.
Vedoucí práce

doc. Ing. arch. Antonín Novák
Vedoucí ústavu

V Brně, dne 22. 2. 2016

doc. Ing. arch. Jan Hrubý, CSc.
Děkan

Konverze uvolněných historických objektů zámku, Žďár nad Sázavou

PRŮVODNÍ ZPRÁVA

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O STAVBĚ

Stavba	:	Konverze uvolněných historických objektů zámku, č.p. 5,8,57,59 katastrální území Město Žďár nad Sázavou
Místo stavby	:	Zámek Žďár nad Sázavou
Číslo parcel	:	5,54,57,58,59,56,65,
Okres	:	Žďár nad Sázavou
Kraj	:	Vysočina
Majitel	:	KINSKÝ Žďár a.s., Zámek 1/1, 2 Žďár nad Sázavou, 59102 Žďár nad Sázavou

2. SEZNAM VSTUPNÍCH PODKLADŮ

- Konzultace s majitelem
- Fotodokumentace stavby
- Skutečné zaměření stavby
- Konzultace s pověřenou osobou Národního památkového ústavu

3. URBANISTICKÉ ŘEŠENÍ

Areál zámku se nachází na severním okraji města Žďár nad Sázavou. V roce 1992 při restitucích byl navrácen rodině Kinských, která jej otevřela veřejnosti. Dnes se jedná dle územního plánu o plochy občanské vybavenosti zejména stravování, ubytování, zařízení veřejné správy, administrativa, školská zařízení, kulturní zařízení a církevní zařízení. Veškeré pozemky jsou ohraničeny jak přírodními podmínkami, tak stavebními objekty.

Západní strana areálu je tvořena fasádami budov přiléhajících k silnici 1.třídy I/37, vedoucích z Chrudimi do Velké Bítše, kde se napojuje na dálnici D1. Jižní hranice je vymežována z části fasádou budovy interpretačního centra a z části zdí vedoucí až na hranici Konvetského rybníka. Tento rybník vymezuje území z východní až severovýchodní stran, kde na něj navazuje oplocení vymežující sad.

Celek je dle ÚP města obklopen plochami rekreace, individuální rekreace, veřejné zeleně, bydlení a nádrží určenou pro chov ryb.

Řešené území je dále dle ÚP města Žďár nad Sázavou regulováno:

2. urbanistická koncepce

Prostorové a funkční uspořádání – vymezení zastavitelného území města – musí respektovat historicky vzniklou kvalitu města, historické jádro, národní kulturní památku – poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře a jeho panorama, historicky cenné prostory zámku, včetně důležitých pohledů na historické dominanty těchto prostorů

4.4. plochy pro občanskou vybavenost (O):

Území občanské vybavenosti zahrnuje činnosti, děje a zařízení poskytující některé vybrané služby obyvatelstvu, zejména služby zdravotnické, vzdělávací, kulturní, sociální péče a to obvykle v uzavřených areálech.

Obvyklé a přípustné využití území je pro zdravotnické zařízení a areály, vzdělávací a kulturní zařízení a areály pro sociální péči, poskytující služby městského a nadměstského dosahu, maloobchodní zařízení do 800 m² prodejní plochy a stravovací zařízení se zajištěním parkování v objektu nebo na plochách vymezených u objektu.

Podmíněně přípustné je bydlení, nezbytné technické vybavení, maloobchodní zařízení do 1300 m² prodejní plochy ve vícepodlažním objektu odpovídajícímu charakteru území současně se zajištěním parkování v objektu, nebo na plochách vymezených u objektu. Nepřípustné jsou veškeré činnosti, děje a zařízení, které nadměrně narušují prostředí nebo takové důsledky vyvolávají druhotně, včetně činností a zařízení chovatelských a pěstitelských, které buď jednotlivě, nebo v souhrnu překračují stupeň zátěže pro tuto zónu.

4. PROVOZNÍ A ARCHITEKTONICKÉ ŘEŠENÍ

Původní funkce Zámku ve Žďáru nad Sázavou byl cisterciácký klášter, založený 5.2. 1252. Byl zrušený dekretem císaře Josefa II. V roce 1784. Z kláštera se stává panství, jehož majitelkou se stává v roce 1930 Eleonora Kinská, matka Dr. Radslava Kinského, jemuž byl areál navrácen v restitucích 1992. V současné době komplex zpravuje jeho

syn, Konstantin Kinský s manželkou Marií, kteří se snaží o znovu povznesení areálu v rodovém duchu.: „Je naší rodovou tradicí ctít majetek, který máme v držení a správě. Vnímáme ho jako věc, kterou národ svěřuje naší rodině, aby s ním nakládala ne pouze ve prospěch svůj, ale k prospěchu regionu a celého národa,“(Konstantin Kinský)

V současné době je snahou majitelů obnovit a povznést kulturní význam místa. Vytvořit tak centrum vzdělanosti, kam by přicházeli turisté poznat historii i přírodu regionu. Tento cíl byl jeden z důležitých bodů konceptu. Vzhledem k poloze a stávajícím funkcím jsem tak rozdělila areál na veřejnou, polo-veřejnou a polo-soukromou zónu. Tyto prostory jsou definovány objekty a jsou utvářeny vnitřními dvory, případně zahradami.

Veřejný prostor

je vymezen původními historickými objekty č.p. 8, č.p. 56, č.p.57 a č.p. 58. Tyto objekty se nacházejí na jihozápadě komplexu a přiléhají těsně k Santiniho ulici, silnici 1. třídy I/37. Definují historický dvůr, kde je navržena baroková květná výsadba se středovým vodním prvkem podtrhující kulturní funkci uskupení. Dvůr je určen pouze pro pěší.

Objekt č.p. 8

Jižní část je dvoupodlažní a obsahuje již realizované interpretační centrum. V západním Západní část těsně přiléhá k dopravně vytižené ulici Santiniho. Z tohoto důvodu jsou zde umístěny funkce bez celodenního pobytu.

Středem tohoto ramene je vytvořen hlavní vstup do areálu a je otevřen přes obě podlaží. Dělí tuto část na 2 další. V jedné, navazující na interpretační centrum, jsou v 1.NP workshopové místnosti a v 2.NP je studovna. V druhé části je muzeum přírody, které je otevřeno to plné výšky a obsahuje lávku, která umožňuje návštěvníkovi jiný úhel perspektivy.

Objekt č.p.57

Třípodlažní budova je situována na východní straně nádvoří a tvoří jakousi pomyslnou zeď mezi veřejnou a polo-veřejnou zónou, Ve středu této budovy je vytvořen velký prosklený portál, osově zrcadlený hlavnímu vstupu do areálu a umožňující průhled do

sádek, ležících na východní straně budovy. Portál opět budovu dělí do dvou částí. Část jižní náleží interpretačnímu centru. Severní část:

1.NP tvoří zmíněný průchod s recepcí, toaletami a komunikací do vyšších pater. Tato komunikace slouží jak pro interpretační centrum, tak pro barokní galerii, jež zde byla přesunuta z objektu č.p.5.

2.NP využívá osovost portálu z 1.NP pro definici meziprostoru a komunikace mezi interpretačním centrem a multifunkčním sálem na severní straně. Filtr mezi komunikací a sálem je tvořen barem a toaletami pro návštěvníky. Multifunkční sál má dvojitou proveditelnost, jak s hledištěm o kapacitě 128míst, tak bez něj. Za multifunkčním sálem je skryta komunikace propojující budovu č.p.57, č.p.59, nově navržen objekt wellness a objekt č.p.5.

3.NP obsahuje technické zázemí budovy a obslužnou/promítací místnost pro multifunkční sál. Krov nad sálem je upraven tak, že není potřeba vazný trám. Což pro sál vytváří vzdušný vysoký prostor, který je otevřen do plné výšky krovu.

Objekt č.p.59

Bývalý objekt mlýna uzavírá prostor ze severu. Jedná se o dvoupodlažní budovu, která v místnosti mletí je otevřena do galerie. Součástí návrhu v rámci tohoto objektu je pouze místnost původně sloužící pro mletí. Zbylá část slouží privátním účelům majitelů. Prostor mletí je určen nové funkci lapidária, obohacen o původní galerii. Tato galerie je ve výšce mezipatra a navazuje pomocí schodiště na severní komunikaci ve 2.NP objektu č.p.57. V řešeném rozsahu jsou navrženy okenní otvory sahající do úrovně oken 2.NP a umožňující dostatečné prosvětlení prostoru, zároveň také narušuje stereotypnost fasád v nádvoří.

Polo-veřejný prostor

Tento přechod se nachází mezi zónou veřejnou a polo-soukromou, je vnitřním prostorem areálu. Vytváří jakýsi zklidňující filtr hlučné ulice Santiniho a veřejného prostoru. Vymezuje jej objekty č.p. 2, č.p. 3, č.p. 4, č.p. 5, č.p. 57 a nově navrženým objektem wellness v kolmé pozici k ostatním objektům a uzavírajícím tak tuto zónu. Vzniklý dvůr má komunikační funkci. Dopravní napojení končí objektem č.p.5 a je touto

cestou zásobován. V budovami vymezené ploše se krom komunikace nachází 12 parkovacích stání, z toho 2 přizpůsobena hendikepovaným. Tyto stání sdílí budovy č.p. 5 a č.p. 2. Zbývající plocha je určena zeleni a stromové výsadbě.

Objekt č.p. 3

Není předmětem řešení.

Vymezuje polo-veřejnou zónu. Funkční náplň je první stupeň základní školy

Budova fasádně navazuje na budovu č.p. 4.

Objekt č.p. 4

Není předmětem řešení.

Vymezuje polo-veřejnou zónu. Funkční náplň je v 1.PP náhon na bývalý objekt mlýna, 1.NP slouží pro první stupeň základní školy

Budova fasádně navazuje na budovu č.p. 57 avšak s posunutím ve východním směru.

Objekt č.p. 57

Viz. Výše.

Objekt č.p. 2

Není předmětem řešení.

Funkční náplň je fara přilehlé Baziliky Nanebevzetí Panny Marie. Vymezuje východní hranici zóny, navazuje na objekt č.p.5.

Objekt č.p. 5

Původní objekt konventu a následně muzeum barokního umění (tato sbírka přesunuta do 1.NP budovy č.p.57) je na rozmezí polo-veřejné a polo-soukromé zóny. Toto umístění spolu s architektonickou kvalitou objektu souzní s funkcí hotelu. Tato funkce doplňuje spektrum nabídky a navyšuje nabízené služby. Veškeré technické zázemí je umístěno v 1.PP, uvolňuje tak 1.NP pro příjmací a stravovací zázemí. Vyšší patra mají následně apartmánový charakter. Vyšší patra od 1.NP po 3.NP jsou obslouženy exteriérovým výtahem, situovaným na jižní fasádě objektu. Objekt ve v porovnání s budovami vymezující veřejný prostor uložen o 1850mm výše.

1.NP obsahuje technické a provozní zázemí hotelu. Ze západní strany je v úrovni terénu příjem zásobování a odděleně svoz odpadu. Jsou zde umístěny sklady, technická místnost a šatny zaměstnanců. Východní strana celého patra je přihrnuta terénem až po úroveň 1.NP.

1.NP je zpřístupněno pomocí schodiště a rampy pro hendikepované. Vstup vyústuje do rozlehlé recepce, jež je komunikačním uzlem. Spojuje bar, restauraci, toalety, průchod do wellness a vertikální komunikace v podobně točitého schodiště a exteriérového výtahu. Za zmíněným barem se skrývá kuchyně s přípravnou, denním skladem a umývárnou. Tyto provozy jsou dále napojeny na služební komunikaci.

2.NP obsahuje 5 apartmánů (včetně 1 uzpůsoben pro pohyb handicapovaného) a sklad, přístupný služební komunikací. Prostor chodby ve svém vyústění okolo schodiště plní funkci společenské místnosti.

Apartmány jsou přístupny ze středové chodby, se vstupem do předsíně, ústící ve společenský prostor, koupelny a toalety. Ložnice je umístěna za společenským prostorem. Apartmány mají kapacitu 2 lůžka. Celková kapacita 2.NP je 10 lůžek.

3.NP obsahuje podobně jako ve 2.NP komunikaci přecházející ve společenský prostor, v tomto podlaží je situována na západní straně. Na straně východní a severní jsou situovány 4 apartmány. Dva apartmány jsou mezonetové obsahující 2 lůžka v patře. Jeden apartmán mezonetový se dvěma lůžky na přízemí a dvěma na patře. Poslední apartmán je dvojlůžkový a již není mezonetový.

4.NP je patrem podkrovním a není již samostatně přístupno. Jsou zde umístěny vrchní patra mezonetových apartmánů 3.NP, 4.NP je tudíž přístupno pouze skrz tyto apartmány.

Objekt wellness

Nově navržený objekt uzavírá polo-veřejný prostor a ohraničuje tak prostor polo-soukromý a prostor sádek. Sádky nejsou na přání majitele nijak přístupny. Objekt se nachází na půdorysné stopě sýpky. Uzavírá a doplňuje tak chybějící článek v kompozici areálu.

Funkce dvoupodlažní stavby je wellness s doprovodnými funkcemi a sálem pro pohybové aktivity.

1.PP náplní je technický místnost, sklad pro potřeby sádek (přístupný z prostoru sádek), sklad wellness objektu, šatny muži, šatny ženy a sál pro pohybové aktivity.

1.NP je spojující mezičlánek mezi objektem hotelu(č.p.5) a multifunkčním sálem(č.p.57). Vyrovnání výškových úrovní mezi budovami a jejich propojení je tvořeno uzavřenou, prosklenou lávkou, která prochází skrz objekt. Přímo z chodby se následně vstupuje do recepce a přes šatny do prostoru wellness.

Polo-soukromý prostor

Je situován na východní straně objektu č.p.5 plní funkci hotelu a přímo navazuje na jeho 1.NP. Tento prostor je tvořen parkem sahajícím až ke břehu Konventského rybníku. Severní hranice je definována zdí ohraničující soukromé zahrady kněžny Tamary Kinské, matky současného majitele Constantina Kinského

Tento park je přístupný pouze hotelovým hostům a navyšuje tak úroveň nabízených služeb.

Hlavní ideou návrhu je vytvořit příjemné prostředí s dostatečně pestrou nabídkou, kde se budou návštěvníci zdržet a vrátet se.

5. KONSTRUKČNÍ A STAVEBNĚTECHNICKÉ ŘEŠENÉ STAVEB

Všeobecně

Posouzení stavu konstrukcí architektonických památek z hlediska materiálu, zhotovení, pro účely jejich průzkumu a obnovy v rámci rekonstrukcí vyžaduje specifický přístup vědeckého prostředí a kulturního kontextu směřujícího ke stanovení postupů a doporučení potřebných pro statické zabezpečení konstrukcí.

Při všech dispozičních návrzích související s plánovanou změnou účelu stavby bylo mým předpokladem statická stabilita stávajících konstrukcí. Tento předpoklad byl podložen

rozsáhlou rekonstrukcí objektu navrhovaného hotelu v 90. letech 20. století a následně rekonstrukcí objektů hospodářského dvora, v rámci realizace interpretačního centra.

Při návrhu stavebních konstrukcí jsme respektovala jejich kompatibilitu se stávajícími původními konstrukcemi. Významné kvality původních konstrukcí jsou zachovány v plné míře. Jedná se zejména o klenbové stropy v prvních nadzemních podlažích objektů č.p.5 a č.p. 57.

Stávající konstrukce

Vzhledem ke stáří areálu a jeho historickým proměnám se ve většině případů jedná o vrstvené a upravované konstrukce, dle příslušného slohu a znalostí doby.

Svislé konstrukce jsou s převahou tvořeny plnými pálenými cihlami v kombinaci s kamenem. Podzemní části tvoří zdivo z lomového kamene. Vodorovné konstrukce tvoří kombinace valených a křížových kleneb, dále kazetové a dřevěné trémové stropy. Veškeré další stropní konstrukce tvoří již pouze dřevěné trémové.

Schodiště jsou dřevěné s výjimkou je vřetenové hlavní schodiště objektu č.p.5, které je kamenné, obkládané mramorem. Střešní konstrukce nad objekty č.p.56, č.p.57 a č.p. 59 jsou sedlové s dřevěným krovem. Střecha budovy č.p. 5 je z jižní strany valbová se stojatou stolicí, na severní straně je ukončena bez valby, přiražením k budově baziliky Nanebevzetí Panny Marie. Opět se jedná o dřevěný krov.

Veškeré povrchové úpravy jsou tvořeny bílou omítkou a pro areál typickou lizénou v barvě okrově-žluté, ve směru vertikálním a horizontálním, jež je uplatněn vždy třikrát. Stejnou barvou jsou zvýrazněny okna pomocí šambrán. Výjimku tvoří opět budova č.p. 5, jež je této lizény oprostěna. Zde jsou šambrány kamenné.

Navrhované konstrukce

Změny ve stávajících objektech jsou provedeny s ohledem na jejich statickou stabilitu. Objekt č.p. 5 je rozšířen o přístupové schodiště a rampu se sklonem 8%. Tato konstrukce bude vynášena na sloupcích a bude celokovová. Bude zpřístupňovat 1.NP skrz vzniklé průchody. Na tomto podlaží je dále vytvořen průchod do exteriérového výtahu kotveného do severní strany objektu. Posledním zásahem v tomto patře je vytvořený průchod na krytou lávku, vedoucí skrz vzniklý objekt wellness a ústící v objekt č.p.57. Ve vyšších patrech jsou vytvořeny překlady v místech částečně uvolněných zdí. Nový objekt wellness stojí na půdorysné stopě sýpky.

Celá stavba je zděná, s hlubokými základy, z důvodů zatrubněného náhonu vedoucího pod budovou. Základ tudíž sahá až pod spodní hranu zatrubnění, aby nedošlo k posunu jako reakci na zatížení stavbou. Vnější opláštění objektu je řešeno v 1.PP kamenným obkladem, 1.NP a na střeše je použito oplechování. Odvod dešťových srážek je vyřešen skrytými, zapuštěnými okapovými žlaby. Okna jsou hliníková s trojitým zasklením.

Tato budova je přístupna pouze přes zmíněnou lávku, která je vynášena na válcovaných profilech podpíraných pouze stěnami spojovaných staveb. Toto řešení je možné vzhledem k přípustnému rozpětí a vlastnostem profilů. Podlahu lávky tvoří dubový rošt s dubovou podlahou. Opláštění z dvojskla je kotveno do nosné konstrukce.

Objekt č.p. 57 nesoucí funkci barokní galerie a multifunkčního sálu v 2.NP umožňuje napojení lávky z východní strany. V rámci multifunkčního sálu je navržen nový krov s dvojitým věšadlem ztuženým táhlem, umožňujícím absenci vazného trámu. Tento krov umožňuje otevření sálu v plné výšce.

Objekt č.p. 59 s navrhovanou funkcí lapidária je pomocí překlady v úrovni 2.NP propojen průchodem se zmiňovanou lávkou a přes schodiště na galerii, a následným posledním schodištěm kotvícím na úrovni 1.NP, posledním článkem lávky. Lapidárium je v plné výšce prosvětleno novými okny v hliníkovém rámu s trojsklem. Okna v plné výšce jsou umožněna absencí vnitřní dělicí konstrukce.

Objekt č.p.56 je obohacen o novou konstrukci točitého schodiště. Ve středové části je budova protknuta průchodem, statickou stabilitu zajišťují překlady.

5. DOPRAVNÍ A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

Doprava

Dopravní dostupnost je zajištěna ze západu, silnicí I.třídy I/37, ulicí Santiniho. Vjezd do areálu je veden původním hlavním vstupem a obsluhuje celý areál.

Parkovací stání jsou řešena velkokapacitním parkovištěm před hlavním vstupem do areálu, jsou zde zahrnuty stání pro invalidy a také parkovací stání pro autobusy.

Objekt hotelu a fary je rozšířen o svá samostatná stání před svými vstupy. Celkový počet je 12 včetně 2 stání pro invalidy. Přímo před hlavním vstupem se nachází stávající zastávka MHD.

Technická infrastruktura

Celý areál je napojen na stávající inženýrské sítě. Objekty prochází kanalizační větve, které jsou napojeny na splaškové gravitační kanalizace. Všechna přípojovací potrubí jsou opatřena kanalizačním přivětrávacím ventilem vyvedeným na střechy. Splaškové potrubí je navrženo z neprůzvučného potrubí. Odvodnění střech je řešeno klasickými svody z pozinkovaného plechu. Srážková voda je odváděna z pozemku pomocí kanalizace. Odpady jsou shromažďovány v odpadních kontejnerech u původního hlavního vstupu, objekt hotelu má samostatné kontejnery, umístěné v 1.PP.

Z objektů je únik zajištěn přes chráněné únikové cesty vyhovující délky.

Příjezd zásahových vozidel je umožněn po stávajících komunikacích.